

Huvudman

Ansgarskolorna AB
Org.nr 556583-5146
magnus.westergard@ansgarskolorna.se

Beslut

Datum 2024-11-18
Dnr SI 2024:3912
Sida 1 (4)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Ansgargymnasiet i Uppsala kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 26 juni 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Ansgargymnasiet i Uppsala kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisningens centrala innehåll, om undervisningen är allsidig, saklig och bygger på vetenskaplig grund, konfessionella inslag samt undervisning av behöriga och legitimerade lärare.

Skolinspektionen har den 26 juni 2024 beslutat att förelägga Ansgarskolorna AB att senast den 31 oktober 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande konfessionella inslag samt kursen Religionskunskap - specialisering.

Ansgarskolorna AB har den 12 oktober 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Huvudmannen har den 14 november 2024 inkommit med en komplettering.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Ansgarskolorna AB har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpes.

Motivering av beslutet

Konfessionella inslag

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att det konfessionella inslaget i form av morgonbön genomförs på morgonen innan dagens första lektion startar. Det konfessionella inslaget har nu ett eget pass på elevernas scheman. Passet omfattar fem minuter. Huvudmannen har gett in ett schema till Skolinspektionen i vilket avgränsningen gällande det konfessionella inslaget i form av morgonbön framgår. Eleverna har

informerats om schemaändringen. Det konfessionella inslaget på morgonen pågår som längst i fyra minuter, därefter sker en kortare paus då elever ges möjlighet att ta fram aktuellt material till den kommande lektionen. Samtidigt som det konfessionella inslaget på morgonen genomförs erbjuds elever som inte vill delta i det konfessionella inslaget ett icke-konfessionellt alternativ att delta i. Under pausen ansluter elever som valt att delta i det icke-konfessionella alternativet till gruppen. Därefter startar lektionen.

Huvudmannen uppger i en komplettering till Skolinspektionen att innehållet i det konfessionella inslaget på morgonen är detsamma som vid Skolinspektionens tillsyn, det vill säga att läraren läser en bibeltext eller andaktsbok samt ber en bön. Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn benämndes det konfessionella inslaget på morgonen som morgonsamling. Läsåret 2024/25 benämns det i stället morgonbön i syfte att skapa en tydlig avgränsning mellan konfessionella respektive icke-konfessionella aktiviteter.

Rättslig reglering

Konfessionell inriktning avser inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag. Konfessionella inslag avser bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag (1 kap. 3 § skollagen).

Undervisningen vid fristående skolor ska vara icke-konfessionell (1 kap. 7 § skollagen).

Om huvudmannen för en fristående skola har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med de begränsningar som följer av 7 b och 7 c §§ skollagen (1 kap. 7 a § skollagen).

I en utbildning med konfessionell inriktning får undantag från det som anges i 5 § tredje stycket skollagen om att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet enbart göras för konfessionella inslag. Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med detta. Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag (1 kap. 7 b § skollagen).

Av förarbetena (prop. 2021/22:167 sid. 115) framgår att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Ett exempel är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan i stället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, t.ex. bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Det är viktigt att frivilligheten blir reell och att huvudmannen säkerställer att de elever som väljer att avstå från ett konfessionellt inslag inte exkluderas från gemenskapen eller på andra sätt drabbas av negativa konsekvenser.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kursen Religionskunskap – specialisering

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att kursen Religionskunskap – specialisering från och med innevarande läsår 2024/25 inte ges som obligatorisk programfördjupning på teknikprogrammet. Huvudmannen har inkommit med reviderad poängplan för teknikprogrammet i vilken kursen inte längre anges som programfördjupning på programmet. Huvudmannen erbjuder i stället kursen inom ramen för individuellt val.

Rättslig reglering

Med programfördjupning avses sådana ämnen eller kurser som inom examensmålen eller programmålen kompletterar de gymnasiegemensamma eller de gymnasiesärskolegemensamma och programgemensamma ämnena och som Skolverket meddelat föreskrifter om enligt 4 kap. 5 § gymnasieförordningen (1 kap. 3 § gymnasieförordningen).

Ett nationellt program inom gymnasieskolan består av bland annat programfördjupning. Bestämmelser om utbildningens omfattning finns i bilaga 2 till skollagen (2010:800) och i bilaga 1 till gymnasieförordningen (4 kap. 1 § 2 gymnasieförordningen).

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka kurser som får erbjudas som programfördjupning för varje program. Bland dessa kurser ska det för högskoleförberedande program i gymnasieskolan ingå sådana kurser som kan vara särskilt meriterande vid urval eller som på annat sätt kan vara av

betydelse för högskolestudier. Kurserna ska rymmas inom respektive programs examensmål. Innan Skolverket meddelar föreskrifter för högskoleförberedande program om kurser som kan vara särskilt meriterande vid urval eller som på annat sätt kan vara av betydelse för högskolestudier, ska Skolverket samråda med Universitets- och högskolerådet. Innan Skolverket meddelar föreskrifter om programfördjupning för yrkesprogram i gymnasieskolan ska berörda nationella programråd höras (4 kap. 5 § gymnasieförordningen).

Som programfördjupning ska huvudmannen erbjuda sådana kurser som Statens skolverk har meddelat föreskrifter om enligt 5 §. Huvudmannen beslutar vilka av dessa kurser som ska erbjudas som programfördjupning (4 kap. 6 § gymnasieförordningen).

I bilaga 2 till Skolverkets föreskrifter om kurser för teknikprogrammet (SKOLFS 2010:55) anges vilka kurser som får erbjudas som programfördjupning inom programmet. Religionskunskap – specialisering 100 poäng anges inte som sådan kurs enligt bilaga 2.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Julia Wuotila har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Magnus Ledman medverkat.